

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/23/2013
Identifikačné číslo spisu:	1010201470
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1010201470.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: D.EXPRES,a.s., so sídlom Vrútocká 48, Bratislava, zastúpený DEDÁK & Partners, s r.o., Mlynské Nivy 45, Bratislava, proti žalovanému: Rada pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Dobrovičova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. RL/28/2010 zo dňa 11. mája 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S 278/2010-133, zo dňa 17. októbra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/278/2010-133, zo dňa 17. októbra 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 2S/278/2010-133, zo dňa 17. októbra 2012 podľa § 250j ods. 2, písm. c/, d/ O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovaného č. RL/28/2010 zo dňa 11. mája 2010, ktorým žalovaný uložil žalobcovi podľa ust. § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len zákon č. 308/2000 Z. z.) sankciu - upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v ust. § 16 ods. 3, písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 66 € za súdny poplatok a 467,61 € trovy právneho zastúpenia. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalovaný preskúmaným rozhodnutím (zo dňa 11. mája 2010 č. RL/28/2010) v správnom konaní č. 82-PLO/O-1536/2010 rozhodol tak, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 19. januára 2010 o cca 18:00 hod. odvysielal v rámci programu „Infoexpres“ príspevok „šéf Najvyššieho súdu má kúpeľňu na milión korún“, v ktorom nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť, za čo mu bola uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. - upozornenie na porušenie zákona; v odôvodnení rozhodnutia žalovaného sa okrem iného konštatuje, že žalovaný dospel k záveru, že odvysielaný príspevok nevykazoval znak objektivnosti; podkladom pre rozhodnutie bol článok v denníku Pravda, ktorý žalobca aj ako zdroj informácie uvádza; v tomto článku je uvedené vyjadrenie hovorca NS SR O.: „nešlo o žiadnu prestavbu, došlo k havarijnému stavu a to k vytopeniu ministerstva spravodlivosti, ktorého príčinou bola stará vodoinštalácia.“... „Náklady na opravu havarijného stavu predstavovali 32,7 tisíc eur“; denník Pravda v

článku tiež uviedol: „Podľa O. sa porucha nedala odstrániť inak ako za cenu sekacích a búracích prác.“; žalovaný zastával názor, že suma 32,7 tisíc eur, čiže približne milión korún boli náklady na rekonštrukciu havarijného stavu zapríčineného opotrebovanosťou vodoinštalácie, nie náklady na rekonštrukciu jednej kúpeľne, čím žalobca v príspevku neuviedol všetky relevantné informácie hoci ich mal z denníka Pravda, dôsledkom čoho bolo, že predmetný príspevok vyvolával dojem, že uvedená suma milión korún je cena za rekonštrukciu kúpeľne predsedu NS SR a zastával názor, že žalobca uviedol nepravdivú a zavádzajúcu informáciu, ktorá mohla mať negatívne dopady na dobrú povesť NS SR, resp. jeho predsedu Štefana Harabina. Krajský súd ďalej zistil, že v administratívnom spise sa nachádza prepis dotknutého programu, ktorého obsah citoval.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného posudzoval v intenciách § 4 ods. 1, v spojení s § 16 ods. 3 písm. b/ a s § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

Poukazom na právnu úpravu vyplývajúca z § 4 zákona č. 308/2000 Z. z. v spojení s §§ 64-67 a s § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. a poukazom na obsahový význam pojmov objektívnosť a nestrannosť, ako aj na právny záver žalovaného, krajský súd konštatoval, že z argumentácie žalovaného je zrejmé že zostručením preberanej informácie z iného média došlo k jej nežiaducemu skresleniu, čoho znakom je najmä názov príspevku a to smerom od informačnej hodnoty príspevku k hodnote zábavnej. Ďalej uviedol, že posudzovanie miery takéhoto skreslenia a jej prípustnosti v súvislosti s kontrolou objektivity spravodajstva či ochrana dobrej povesti štátneho orgánu, resp. jeho predsedu, zrejme nebude úlohou žalovaného v konaní podľa zákona č. 308/2000 Z. z., nakoľko týmto účelom slúžia predovšetkým prostriedky súkromnoprávnej ochrany cti, či dobrej povesti fyzickej alebo právnickej osoby, poukazom na to, že pri rešpektovaní ústavnej zásady rovnosti ľudí pred zákonom by totiž žalovaný nemal odopierať podobnú ochranu každej fyzickej či právnickej osobe, ktorá sa cíti odvysielaným spravodajstvom rozhlasového média dotknutá na svojich právach a podá podnet žalovanému na začatie konania podľa zákona č. 308/2000 Z. z..

Podľa názoru krajského súdu pokiaľ žalovaný posudzoval predmetný príspevok odvysielaný žalobcom z hľadiska kritérií pravdivosti, nemôže vziať za takéto kritérium len informácie zverejnené v denníku Pravda, pravdu musí spoznať, zistiť objektívny stav veci, o ktoré mal žalobca nepravdivo a neobjektívne informovať a na tento účel vykonať prípadne aj dokazovanie, pričom jeho výsledok by mal porovnať s obsahom príspevku, ktorý žalobca odvysielal. Krajský súd mal za to že, ak žalovaný uzavrel, že žalobca v príspevku neuviedol všetky relevantné informácie a naopak uviedol nepravdivú a zavádzajúcu informáciu, mal vykonať také dôkazy, ktoré by takýto záver odôvodňovali s poukazom na to, že skutkový stav však nebolo potrebné doplniť vo vzťahu k výsluchu žalobcu, ale k tomu, čo bolo tým objektívnym skutočným stavom, o ktorom žalobca informoval a až potom, ako žalovaný skutočnosť objektivizuje a prípadne doloží dôkazmi, môže túto objektivizovanú skutočnosť porovnať s obsahom spravodajského príspevku žalobcu a urobiť potom právny záver.

Krajský súd ďalej uviedol, že z rozhodnutia žalovaného, ani zo spisového materiálu nevyplýva, že sa dostatočne zaoberal materiálom slúžiacim na tvorbu príspevku a tiež podnetom na konanie, keď nevyhodnotil ani skutočnosť, že dotknutej osobe dal žalobca priestor na vyjadrenie, ktorý táto osoba nevyužila, a preto nebol splnený jeden z predpokladov zákonnosti rozhodnutia, a to že nebol v preskúmanom konaní dostatočne zistený skutkový stav tak, aby bolo z neho možné vyvodiť jednoznačné závery, poukazom na to, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí a tiež nie je úlohou súdu domýšľať dôvody rozhodnutia za správny orgán, ktorý ich dostatočne a preskúmateľne nevyjadril.

Krajský súd považoval popri nedostatočne zistenom skutkovom stave za dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia aj skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného postráda vysvetlenie, akými úvahami sa žalovaný spravoval pri posudzovaní príspevku zverejneného žalobcom, ktoré skutočnosti vzal za preukázané a právne relevantné, a ktoré naopak za preukázané nepovažoval a z akého dôvodu a na aké okolnosti prihliadol pri právnom hodnotení zisteného skutkového stavu, keď žalovaný nezdôvodnil, v čom spočíval verejný záujem na sankcionovaní žalobcu za odvysielaný príspevok a prečo je za daných okolností záujem na ochrane objektívnosti spravodajstva prevažujúci nad záujmom na ochrane slobody prejavu a informovania verejnosti o otázkach nakladania s verejnými prostriedkami.

Krajský súd záverom konštatoval, že bez toho, aby žalovaný riadne odôvodnil svoju úvahu pri posudzovaní porušenia zákona žalobcom, je nadbytočné cieľu súdneho preskúmania napadnutého

rozhodnutia sa vyjadrovať k ďalším námietkam týkajúcim sa obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia. Krajský súd dospievajúc k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v rozpore so zákonom, podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ O.s.p. toto rozhodnutie zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodovanie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na úspech v konaní priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložil na zaplatený súdny poplatok 66 eur a náklady právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby podľa § 11 ods. 4 v spojení s § 14 ods. 1 písm. a/, b/, c/, s § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný v dôvodoch odvolania vytýkal krajskému súdu nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre nedostatok dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/, f/ O.s.p.), čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a súčasne, že súd prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou súdu prvého stupňa, keď zrušil preskúmané rozhodnutie z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu a z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov. Názor súdu prvého stupňa vyslovený v napadnutom rozsudku považoval za nedostatočne zdôvodnený, tvrdiac, že týmto postupom mu bolo odňaté právo konať pred súdom. Poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave sa už pred vydaním napadnutého rozsudku zaoberal otázkou zisťovania skutkového stavu veci v prípade rozhodovania žalovaného o porušení povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., keď v rozsudku sp. zn. 2S 80/2011 zo dňa 16. mája 2012 uviedol: „posudzovaným skutkovým stavom, ktorým došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. je výlučne len to, čo bolo odvysielané žalobcom v rámci predmetného programu. To, čo bolo odvysielané, teda relevantný skutkový stav, žalovaný zistil dostačujúco a celkom presne, keďže ho zistil priamo zo záznamu predmetného vysielania žalobcu uloženého na DVD nosiči. Akéhokoľvek iné skutočnosti, ktoré sa odohrali mimo televízneho vysielania či už pred ním alebo po ňom sú pre účely zistenia relevantného skutkového stavu bez právneho významu. Žalovaný nebol povinný a nebolo to ani potrebné, aby vykonal ďalšie, hoci aj žalobcom navrhované dôkazy, smerujúce k zisteniu skutkového stavu, keďže tento bol zistený úplne presne; nedošlo ani k porušeniu § 2 ods. 2, § 32 ods. 1, 2, § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku, keďže žalovaný postupoval v konaní v úzkej súčinnosti so žalobcom a dal mu príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, pričom tiež zistil presne a úplne skutočný stav veci, keďže si zaobstaral potrebný podklad pre rozhodnutie záznam vysielania.“ Žalovaný ďalej uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S 80/2011 bol potvrdený rozsudkom NS SR sp. zn. 3Sžo/33/2012 zo dňa 1. augusta 2012, v ktorom najvyšší súd uviedol: „V tomto prípade nie je dôležité, akým spôsobom boli informácie získané, iba to, čo bolo odvysielané, teda to, čo recipient videl, resp. počul. Žalovaný dôvodil, že z uvedeného vyplýva, že rovnaký senát Krajského súdu v Bratislave vo svojom predchádzajúcom rozsudku vyslovil právny názor aprobovaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky, podľa ktorého je pri posudzovaní porušenia podľa § 16 ods. 3 písm. b/ 2 zákona číslo 308/2000 Z. z. relevantným skutkovým stavom to, čo bolo odvysielané a jedine na základe obsahu vysielania je možné zistiť, či odvysielaný obsah bol objektívny a nestranný a skutočností, ktoré sa odohrali mimo televízneho vysielania sú pre účely zistenia skutkového stavu irelevantné.

Žalovaný mal za to, že rozpor vo vyslovených právnych názoroch je zjavný, a preto, ak sa prvostupňový súd rozhodol odchýliť od ustálenej judikatúry (a svojho skôr vysloveného záveru) týkajúcej sa posudzovania relevantného skutkového základu pre rozhodnutie o porušení povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z., bolo jeho úlohou uviesť dôvody pre takýto postup, poukázať na rozdiely v posudzovaných skutkových stavoch, ktoré ho viedli k opačnému záveru, ako bol prv vyslovený a priblížiť žalovanému kedy, v ktorých prípadoch je skutkový stav zistený dostatočne na základe záznamu vysielania a v ktorých prípadoch je pre presné a úplné zistenie skutkového stavu potrebné skúmať aj skutočnosti predchádzajúce samotnému vysielaniu.

Zdôraznil, že v dôsledku neuvedenia dôvodov pre zmenu právneho názoru na rozsah zisťovania potrebného pre úplné a presné zistenie skutkového stavu žalovaný nedokáže určiť, aký postup má zvoliť

pri zisťovaní skutkového stavu týkajúceho sa možného porušenia § 16 ods. 3, písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z.. Uviedol, že ak prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí uložil povinnosť doplniť zisťovanie skutkového stavu o skutočnosti, ktoré neboli odovysielané, avšak v inom rozsudku Krajského súdu Bratislave potvrdenom najvyšším súdom vyslovil opačný názor, žalovaný nebude vedieť, ktorým názorom sa má v prípadoch ňou prejednávanych riadiť a nebude vedieť ani zdôvodniť rozdielnosť postupov v prípadoch, v ktorých bude dochádzať k porušeniu toho istého ustanovenia zákona.

Žalovaný nesúhlasil ani s konštatáciou súdu prvého stupňa, že sa nevyporiadal s podnetom na konanie - sťažnosťou. Zotrval na svojom tvrdení, že správa o šetrení sťažnosti bola podkladom pre rozhodnutie Rady, jedná sa o pracovný materiál, ktorý obsahuje názor kancelárie Rady, ktorý však pre Radu nie je nijako záväzný a netvorí podklad pre rozhodnutie, s poukazom na to, že podkladmi pre rozhodnutie boli záznam z vysielania, prepis/popis skutkového stavu a vyjadrenie žalobcu ako účastníka správneho konania. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa vôbec nevyporiadal s argumentáciou Rady o povahe správy o šetrení sťažnosti a bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov prijal argumentáciu žalobcu. Zdôraznil, že ide opäť o záver prvostupňového súdu, pri ktorom chýba akékoľvek zdôvodnenie, keď argumenty žalovaného o povahe správy o šetrení sťažností a absurdnosti požiadavky zaoberať sa ňou v meritornom rozhodnutí ostali zo strany súdu bez akejkoľvek odozvy. V danej súvislosti poukázal na názor najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku sp. zn. 6SŽ/17/2011 a taktiež na názor najvyššieho súdu vyslovený v rozsudku sp. zn. 2SŽ/21/2010. Namietal, že súd prvého stupňa opomenul uviesť dôvody, prečo v posudzovanom prípade bolo povinnosťou žalovaného zaoberať sa v správnom konaní sťažnosťou na porušenie zákona, hoci najvyšší súd už prv judikoval, že sťažnosť nie je podkladom pre rozhodnutie a že nie je povinnosťou žalovaného sa ňou zaoberať v meritornom rozhodnutí.

Poukazom na argumentáciu súdu prvého stupňa, ktorý ako ďalší dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia, považoval jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov, žalovaný vytýkal súdu prvého stupňa, že svoju argumentáciu však nálezite neodôvodnil, keď v odôvodnení rozsudku neuviedol, prečo sú ním uvádzané skutočnosti významné v posudzovanom prípade, považujúc v tejto časti prvostupňové rozhodnutie za arbitrárne a nepreskúmateľné. Ďalej poukázal na právny názor najvyššieho súdu vyslovený v rozhodnutiach sp. zn. 6SŽ/20/2010 a sp. zn. 6SŽo/152/2010.

Žalovaný vyslovil názor, že požiadavka na zisťovanie objektívnej pravdy mimo odvolacieho príspevku, posudzovanie jeho prípravy a ďalších okolností, ktoré sa neprejavili vo vysielaní je nesprávnym právnym posúdením majúcim za následok nezákonné rozhodnutie. Zdôraznil, že čokoľvek, čo by Rada zistila pri skúmaní skutočného stavu by bolo v konaní pred ňou bez právneho významu, keďže žalobca - účastník správneho konania, mal právo spoľahnúť sa na správnosť informácií zverejnených Najvyšším súdom Slovenskej republiky prostredníctvom jeho hovorcu pre denník Pravda, poukazom na to, že postup, ku ktorému zaviazal Radu prvostupňový súd, by nemohol preukázať, či hovorca najvyššieho súdu uvádzal pravdivé údaje vo vyjadrení pre denník Pravda, na ich základe by však Rada nemohla vyvodiť voči žalobcovi žiadne dôsledky. V danej súvislosti žalovaný tiež uviedol, že Rada mohla posúdiť odovysielané informácie len v porovnaní s tým, čo bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať a súčasne musela prihliadnuť na skutočnosť, že relevantným skutkovým stavom je to, čo bolo odovysielané, a preto, keď žalobca prevzal informáciu o cene rekonštrukcie kúpeľne v budove NS SR z denníka Pravda, bolo nevyhnutné posudzovať odovysielané informácie v porovnaní s informáciami uvedenými v článku denníka Pravda, na ktorý sa žalobca v príspevku výslovne odvoláva. Taktiež zdôraznil, že v prípade, ak je odovysielaná informácia z hľadiska obsahu odlišná od informácie uvádzanej v zdroji a to do takej miery, že značne mení jej informačnú hodnotu, nemožno hovoriť o pravdivom, a teda objektívnom informovaní, poukazom na to, že Rada v správnom konaní posudzovala práve pravdivosť informovania recipientov vo vzťahu k zdroju informácií, ktoré boli verejne prístupné, a na ktoré sa sám žalobca odvolával. Považoval za nesprávny záver o potrebe zisťovať objektívnu skutočnosť nad rámec toho, čo je možné požadovať od žalobcu ako vysielateľa, v kontexte s povinnosťou Rady skúmať ako relevantný skutkový stav to, čo bolo odovysielané. Namietal nesprávne právne posúdenie, keď prvostupňový súd posúdil ako relevantné tie skutočnosti, ktoré neboli odovysielané, v dôsledku čoho zrušil napadnuté rozhodnutie a zaviazal Radu zisťovať aj také skutočnosti, ktoré sú pre posúdenie objektívnosti a nestrannosti predmetného príspevku irelevantné. Tiež poukázal na to, že z rozsiahlej judikatúry najvyššieho súdu potvrdzujúcej rozhodnutia Rady vo veci porušenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských a politicko-publicistických príspevkov a vo veci zásahu do ľudskej

dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, jednoznačne vyplýva, že Rada je kompetentná na posudzovanie objektívnosti a nestrannosti spravodajských a politicko-publicistických príspevkov ako aj zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd a že tieto inštitúty verejného práva nevyklúčujú uplatnenie inštitútov súkromného práva príslušnými subjektmi.

Záverom žalovaný vyslovil názor, že ako príslušný správny orgán v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, na ktorý správne aplikoval relevantné ustanovenia zákona, domnievajúc sa že napadnuté rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zákona č. 71/67 Zb., nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení správneho poriadku a že žalobca nebol na svojich právach ukrátený rozhodnutím ani postupom správneho orgánu a že napadnuté rozhodnutie Rady a postup je v súlade so zákonom. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolacie námietky žalovaného sú dôvodné pre zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa zrušil preskúvané rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Preskúvaným rozhodnutím žalovaný uložil žalobcovi sankciu za porušenie § 16 ods. 3 písm. b/ zákona o vysielaní a retransmisii podľa § 64 ods. 1, písm. a/ tohto zákona upozornenie na porušenie zákona. Odvolací súd preto preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým podľa ust. § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. uložil žalobcovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti ustanovenej v ust. § 16 ods. 3, písm. b/ zák. č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 19. januára 2010 o cca 18:00 hod. odvysielal v rámci programu „Infoexpres“ príspevok „šéf Najvyššieho súdu má kúpeľňu na milión korún“, v ktorom nezabezpečil objektívnosť a nestrannosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci oboznámiac sa s obsahom spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis zistil, že medzi účastníkmi sú sporné skutočnosti, týkajúce sa vyvodenia záveru dostatočne zisteného skutkového stavu veci odôvodňujúceho sankcionovanie žalobcu, či žalovaný vec v jej merite správne posúdil v súlade s hmotným právom a či v danom prípade postupoval zákonným spôsobom pri ukladaní sankcie, a preto odvolací súd zameral svoju pozornosť k týmto skutočnostiam.

Podľa ust. § 16 ods. 3 písm. b/ zák. č. 308/2000 Z. z. vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Podľa ust. § 64 ods. 1 písm. a/ zák. č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie: a) upozornenie na porušenie zákona.

Podľa ust. § 71 ods. 1 zák. č. 308/2000 Z. z. Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem ustanovení § 49, 53, 54, 56 až 68 zákona o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov - správny poriadok).

Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Odvolací súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite neposúdil zákonnosť preskúmvaného rozhodnutia žalovaného a postup mu predchádzajúci v intenciách citovaných právnych noriem, a preto napadnutý rozsudok prvostupňového súdu, ktorým bolo žalobe vyhovené, nemožno považovať za súladný so zákonom, pričom prvostupňový súd sa odklonil nielen od názoru vysloveného v rozhodnutiach najvyššieho súdu týkajúcich sa obdobného porušenia právnej povinnosti vysielateľom, ale aj od vlastného právneho záveru vysloveného vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, bez náležitého odôvodnenia svojho postupu.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 244 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy. Do uvedenej právnej normy bola transformovaná požiadavka tzv. „plnej jurisdikcie“ ako atribútu práva na spravodlivý proces, v zmysle ktorej súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo vo veci zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení zadovážených správnym orgánom, a ak prítom zistí skutkové, či (procesné) právne pochybenia, môže v zrušujúcom rozhodnutí správnemu orgánu uložiť povinnosť na ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd mal preukázané, že v danom prípade Rada sankcionovala žalobcu na tom skutkovom základe, že dňa 19. januára 2010 o cca 18:00 hod. odvysielal v rámci programu „Infoexpres“ príspevok „šéf Najvyššieho súdu má kúpeľňu na milión korún“, v ktorom nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť, čím sa dopustil porušenia právnej povinnosti podľa § 16 ods. 3, písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. a za to mu uložila podľa ust. § 64 ods. 1 písm. a/ tohto zákona sankciu - upozornenie na porušenie zákona. Podkladmi Rady pre rozhodnutie boli záznam z vysielania, prepis/popis skutkového stavu a vyjadrenie žalobcu ako účastníka správneho konania.

Zákonodarca v právnej norme § 5 ods.1 zákona č. 308/2000Z.z. okrem iného ustanovil, že do pôsobnosti Rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí dohliadať na dodržiavanie povinností podľa uvedeného zákona a podľa osobitných predpisov a ukladať sankcie vysielateľom, prevádzkovateľom retransmisie a poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ako aj tým, ktorí vysielajú alebo prevádzkujú retransmisiu bez oprávnenia. Sankcie a postup ich ukladania zákonodarca Rade stanovil v § 64 zákona č. 308/2000 Z. z. s odkazom na správny poriadok (§ 71).

Zo zákonnom ustanovenej kompetencie vyplýva Rade oprávnenie posúdiť porušenie právnej povinnosti vysielateľa a na základe správnej úvahy uložiť zákonom dovoľenú sankciu. V administratívnom konaní, predmetom ktorého je zisťovanie správneho deliktu a uloženie sankcie zaň, je podstatné, či účastník správneho konania, ktorý sa mal svojim postupom dopustiť porušenia zákona, správny delikt spáchal a podmienky, za ktorých k spáchaniu deliktu došlo a následky ním vzniknuté môžu mať vplyv len na výšku sankcie, ktorú zákon predpokladá za spáchanie správneho deliktu. Zodpovednosť u právnických osôb za správny delikt sa zakladá na zásade objektívnej zodpovednosti, ktorá vyplýva aj z ustanovení zákona o vysielaní a retransmisii. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam súd posudzuje, či žalovaný správny orgán si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či vykonal dôkazy zákonným spôsobom v súčinnosti s účastníkom správneho konania a či preukazujú skutočný stav podmienajúci záver správneho orgánu o porušení právnej povinnosti, opodstatnenosti uloženej sankcie a či Rada nevybočila pri ukladaní sankcie za porušenie právnej povinnosti so správnej úvahy v zmysle zákonnej úpravy.

Krajský súd napadnutým rozsudkom preskúmané rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu nedostatočne zisteného stavu, argumentujúc, poukazom na prostriedky súkromnoprávnej ochrany cti, či dobrej povesti fyzickej alebo právnickej osoby, že pri rešpektovaní ústavnej zásady rovnosti ľudí pred zákonom by žalovaný nemal odoprieť podobnú ochranu každej fyzickej či právnickej osobe, ktorá sa cíti odvysielaným spravodajstvom rozhlasového média dotknutá na svojich právach a podá podnet žalovanému na začatie konania podľa zákona č. 308/2000 Z. z. a že z rozhodnutia žalovaného, ani zo spisového materiálu nevyplýva, že sa dostatočne zaoberal materiálom slúžiacim na tvorbu príspevku a tiež podnetom na konanie, keď nevyhodnotil ani skutočnosť, že dotknutej osobe dal žalobca priestor na vyjadrenie, ktorý táto osoba nevyužila, a preto nebol splnený jeden z predpokladov zákonnosti rozhodnutia, a to že nebol v preskúmanom konaní dostatočne zistený skutkový stav. Krajský súd mal za to, že pokiaľ žalovaný posudzoval predmetný príspevok odvysielaný žalobcom z hľadiska kritérií pravdivosti, nemôže vziať za takéto kritérium len informácie zverejnené v denníku Pravda, pravdu musí spoznať, zistiť objektívny stav veci, o ktoré mal žalobca nepravdivo a neobjektívne informovať a na tento účel vykonať prípadne aj dokazovanie, pričom jeho výsledok by mal porovnať s obsahom príspevku, ktorý žalobca odvysielal, a preto ak žalovaný uzavrel, že žalobca v príspevku neuviedol všetky relevantné informácie a naopak uviedol nepravdivú a zavádzajúcu informáciu, mal vykonať také dôkazy, ktoré by takýto záver odôvodňovali s poukazom na to, že skutkový stav však nebolo potrebné doplniť vo vzťahu k výsluchu žalobcu, ale k tomu, čo bolo tým objektívnym skutočným stavom, o ktorom žalobca informoval a až potom, ako žalovaný skutočnosť objektivizuje a prípadne doloží dôkazmi, môže túto objektivizovanú skutočnosť porovnať s obsahom spravodajského príspevku žalobcu a urobiť potom právny záver.

S uvedenou konštatáciou súdu prvého stupňa sa odvolací súd nestotožnil. S ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu vyplýva, že relevantným skutkovým stavom pri posudzovaní porušenia zákonnej povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3, písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. je to, čo bolo vysielateľom odvysielané, dôkazom čoho je záznam z vysielania a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielania ako základ pre vyvodenie záveru o jeho objektívnosti a nestrannosti a skutočnosti, ktoré nastali po ňom alebo pred ním, sú právne bezvýznamné pre takéto posúdenie. Súd prvého stupňa takýto právny záver aj ustálil v obdobnej veci a to v rozhodnutí sp. zn. 2S/80/2011 zo dňa 16. mája 2012, ktoré potvrdil Najvyšší súd SR rozhodnutím sp. zn. 3Sžo 33/2012. Pokiaľ v napadnutom rozsudku sa prvostupňový súd odklonil nielen od právneho názoru už judikovaného najvyšším súdom, ale aj od vlastného, bolo jeho povinnosťou v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite odôvodniť, z akých dôvodov v danom prípade pre posúdenie porušenia právnej povinnosti vysielateľom je potrebné

vykonať aj ďalšie dôkazy.

Najvyšší súd taktiež judikoval otázky týkajúce sa posudzovania správy o šetrení sťažnosti a o výsledku takéhoto prešetrenia kanceláriou Rady, v zmysle ktorého prijatého názoru nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia pre nedostatočne zistený skutkový stav nemôže spôsobiť ani skutočnosť, že žalovaný sa nijak nevyporiadal z dokumentom o šetrení a výsledku z prešetrenia sťažnosti. Správa kancelárie Rady o prešetrení sťažnosti a o výsledku z prešetrenia sťažnosti nie je dôkazom s vypovedacou hodnotou o tom, či zo strany vysielateľa došlo k porušeniu zákonnej povinnosti odvysielaným príspevkom, proti ktorému sťažnosť smerovala. Správa o šetrení sťažnosti a o výsledku jej prešetrenia môže byť podkladom pre začatie konania voči vysielateľovi predmetného príspevku, avšak nemôže byť podkladom pre rozhodnutie Rady o sankcionovaní vysielateľa, preto aj nebolo povinnosťou Rady sa v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia s touto správou vypoariadať.

Odvolací súd sa nemohol stotožniť ani s ďalším dôvodom, pre ktorý súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie a to nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov. Senát odvolacieho súdu zastáva názor, že v danom prípade z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný jasným a určitým spôsobom uviedol, na základe ktorých skutkových zistení ustálil svoj právny názor, ktoré podklady považoval za relevantné na zistenie skutkového stavu i svoju úvahu, na základe ktorej dospel k záveru, že predmetným skutkom sa vysielateľ - žalobca, dopustil porušenia právnej povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b/ zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj úvahu, na základe ktorej uložil žalobcovi sankciu podľa § 64 ods. 1 písm. a/ uvedeného zákona a súčasne podal vyjadrenie k námietkam žalobcu vzneseným v správnom konaní. Základnou požiadavkou odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy (aj súdu) v zmysle judikatúry ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu je dať účastníkovi konania jasnú, zrozumiteľnú a logickú odpoveď na základne otázky nastolené v konkrétnej veci. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného spĺňa zákonné podmienky ustanovené v § 47 ods.3 správneho poriadku, keď jasným a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na základne otázky nastolené v danej veci a jeho záver je logickým záverom vychádzajúcim zo vstupov a premís, ktoré boli predmetom konania.

V danej súvislosti senát odvolacieho súdu dáva do pozornosti, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak Európsky súd ako aj Ústavný súd venujú veľkú pozornosť otázkam práva na proces, súčasťou ktorého je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojej judikatúre zdôrazňuje (napr. III. ÚS 322/201, II. ÚS 78/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 402/08, I. ÚS 342/2010), že nezávislosť rozhodovania orgánov verejnej moci sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj ich povinnosť presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Rovnako EŠLP pripomína, že rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra EŠLP a ani Ústavného súdu SR pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Vychádzajúc z argumentácie súdu prvého stupňa vo vzťahu k nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia žalovaného pre nezrozumiteľnosť uvedenej v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa prevzal argumentáciu žalobcu uvedenú v jeho žalobe a to bez ďalšieho zdôvodnenia, ktorá skutočnosť vyznieva arbitrárne.

Odvolací súd z uvedených dôvodov odvolacie námietky žalovaného považoval za relevantné pre vyhovie jeho odvolacieho návrhu. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, vzhľadom k tomu, že prvostupňový súd sa nevyporiadal s ostatnými žalobnými dôvodmi podmieňujúcimi zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, keď považoval za nadbytočné

cieľu súdneho preskúmania napadnutého rozhodnutia sa vyjadrovať k ďalším námietkam týkajúcim sa obsahu žalobou napadnutého rozhodnutia.

Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k rozhodnutiu, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Povinnosťou krajského súdu bude v ďalšom konaní postupovať v intenciách názoru odvolacieho súdu a vo veci samej opätovne rozhodnúť. Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opäť rozhodne o náhrade trov konania vrátane o náhrade trov odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.